

Заява для преси
Представництва Міжнародного Валютного Фонду в Україні
16 грудня 2005 р.

У період з 12 по 16 грудня у Києві з метою проведення обговорення розвитку економічної ситуації за останній період, грошово-кредитної та податково-бюджетної політики, а також перспектив технічного співробітництва між Україною та МВФ на майбутній період перебувала Місія МВФ.

Розвиток макроекономічної ситуації за останній період був різномірним, а короткотермінова перспектива розвитку інфляції та економічного зростання є неясною. Інфляція почала спадати, однак її рівень й надалі вимірюється двозначним числом. Заглядаючи у майбутнє, високий реальний приріст монетарних агрегатів та обсягів кредитування, що спостерігався останнім часом, – у поєднанні з наслідками можливого підвищення цін на газ – означають, що інфляція залишатиметься викликом. Темпи економічного зростання різко скоротилися, не дивлячись на зусилля, яких вживав новий Уряд для того, щоб поліпшити бізнесовий клімат, отримати статус країни з ринковою економікою, а також активізувати процес щодо забезпечення набуття членства у ВТО. Добре проваджувана макроекономічна політика та енергійне запровадження плану структурних реформ відіграватимуть визначальну роль у забезпеченні економічного зростання у 2006 р., яке однак може зазнати негативного шоку у випадку різкого зростання цін на газ.

Завдяки меншому витрачання коштів на фінансування, ніж було закладено у бюджет, а також вищим, ніж очікувалося, надходженням, цільові фіскальні показники на 2005 р. буде навіть перевиконано, не дивлячись на значне зростання поновлюваних видатків, ухвалених наприкінці 2004 р. та на початку поточного року. Надходження коштів від нещодавно проведеної успішної реприватизації «Криворіжсталі» також зробили свій внесок у поліпшення бюджетної ситуації.

Однак, ситуація залишається достатньо хиткою, відтак, дуже важливо закріпити ці початкові сигнали стабілізації ситуації. Зокрема, надзвичайно важливо, щоб Уряд та Верховна Рада об'єднали свої зусилля для того, щоб прийняти розважливий бюджет на 2006 р., бюджет, який зробить свій внесок у зниження інфляції та підвищення темпів економічного зростання. У цьому контексті, місія вважає, що буде нерозважливо допустити будь-яке зростання дефіциту державного бюджету понад 2.5 відсотка ВВП, які вже було закладено у проект бюджету.

До того ж, подальше стабільне економічне зростання почасти залежатиме від того, наскільки жорстко продовжуватиме здійснюватися контроль за витрачанням бюджетних коштів та провадитимуться реформи у податковій системі. Частка видатків Уряду, як відсоток від ВВП, вже є дуже високою як для країни з рівнем економічного

розвитку України, окрім того, концентрація на фінансуванні бюджетних програм, що мають поновлюватися щороку, є занадто високою, у той час, як ресурсів для фінансування так потрібних державних інвестицій недостатньо. Подальше різке реальне зростання витрачання коштів – особливо на фінансування бюджетних програм, що мають поновлюватися щороку – зробило б свій внесок у формування інфляційного пресу, а також поставило б під загрозу якість та здатність до маневрування бюджетів майбутніх років. Місія хотіла б зробити особливий наголос на двох моментах:

- Частка державних фінансів України, призначених на фінансування пенсій, виражена як відсоток від ВВП, у 2004-05 рр. стрімко зростає до рівнів, що є одними з найвищих у світі. Пенсійний фонд зараз перебуває у стані нестійкої фінансової незбалансованості і для відновлення його збалансованості потрібен рішучий та реалістичний план на середньо-термінову перспективу.
- З часом необхідно розширити базу оподаткування і скоротити ставки оподаткування для того, щоб зменшити їх гальмівний вплив на розвиток економічної активності у офіційному секторі України. Зусилля, вжиті Урядом на початку 2005 р., для того, щоб перекрити лазівки для уникнення від оподаткування, у тому числі через вільні економічні зони, стали важливим кроком у цьому напрямку, і вже принесли дивіденди у вигляді суттєвого зростання надходжень. Відтак, необхідно енергійно опитатися будь-якому тиску у напрямку до відновлення цих лазівок у оподаткуванні.

Україна має величезний економічний потенціал. За умови провадження відповідної фіскальної та монетарної політики, орієнтованих на забезпечення стабільності, а також нарощування зусиль у царині структурних реформ впродовж наступних років, країна зможе досягти високих темпів економічного зростання та забезпечити підвищення життєвого рівня усіх своїх громадян.